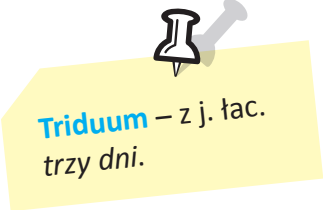

58. Triduum Paschalne

W Starym Testamencie znajdują się proroctwa odnoszące się do męki i śmierci Zbawiciela. Jednym z proroków, który zapowiedział te wydarzenia był Zachariasz.

Będą patrzeć na tego, którego przebili, i boleć będą nad nim, jak się boleje nad jedynakiem, i płakać będą nad nim, jak się płacze nad pierworodnym. (Za 12, 10)

Dzięki ofierze Pana Jezusa na krzyżu dokonało się nasze zbawienie. Musimy pamiętać, że ukoronowaniem dzieła zbawczego było jednak zmartwychwstanie. Jezus pokonał śmierć. Nie można więc męki i śmierci oddzielić od zmartwychwstania, które jest podstawą naszej wiary.

Triduum – z j. łac.
trzy dni.

A jeśli Chrystus nie zmartwychwstał, daremne jest nasze nauczanie, próżna jest także wasza wiara. Tymczasem jednak Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli. Ponieważ bowiem przez człowieka [przyszła] śmierć, przez człowieka też [dokona się] zmartwychwstanie. I jak w Adamie wszyscy umierają, tak też w Chrystusie wszyscy będą ożywieni. (1 Kor 15, 14. 20–22)

Całą tajemnicę męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa przeżywamy w czasie Triduum Paschalnego, które obejmuje wszystko to, co się wydarzyło od Ostatniej Wieczerzy i wydania Pana Jezusa, poprzez ukrzyżowanie i złożenie do grobu, do pełnego chwały zmartwychwstania. Są to trzy najważniejsze dni w roku.

Triduum rozpoczyna się w Wielki Czwartek wieczorem, a kończy niespoarami w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego.

TRIDUUM PASCHALNE

Wielki Czwartek	Wielki Piątek	Wielka Sobota	Niedziela Zmartwychwstania
od czwartkowego wieczoru do piątkowego wieczoru	od piątkowego wieczoru do sobotniego wieczoru	od sobotniego wieczoru do niedzielного wieczoru	
pierwszy dzień	drugi dzień	trzeci dzień	

58. Triduum Paschalne

WIELKI CZWARTEK

A gdy oni jedli, Jezus wziął chleb i odmówiwszy błogosławieństwo, połamał i dał uczniom, mówiąc: «Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje». Następnie wziął kielich i odmówiwszy dziękczynienie, dał im, mówiąc: «Pijcie z niego wszyscy, bo to jest moja Krew Przymierza, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów. Lecz powiadam wam: Odtąd nie będę już pił z tego owocu winnego krzewu aż do owego dnia, kiedy pić go będę z wami nowy, w królestwie Ojca mego». Po odśpiewaniu hymnu wyszli ku Górze Oliwnej. (Mt 26, 26–30)

W Wielki Czwartek wspominamy ustanowienie sakramentu Eucharystii i kapłaństwa.

W godzinach wieczornych odprawiana jest we wszystkich kościołach Msza Wieczerzy Pańskiej.

Tego dnia również wspominamy modlitwę Pana Jezusa w Ogrodzie Oliwnym i Jego pojmanie i osadzenie w więzieniu.

Po Komunii św. Najświętszy Sakrament (Pan Jezus pod postacią chleba) jest przeniesiony do Ciemnicy – specjalnie przygotowanego miejsca w kaplicy bocznej.

Tabernakulum w centrum ołtarza pozostaje puste. Zwyczaj ten oznacza zamknięcie Chrystusa w więzieniu.

WIELKI PIĄTEK

Od godziny szóstej mrok ogarnął całą ziemię, aż do godziny dziewiątej. Około godziny dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: «Eli, Eli, lema sabachthani?», to znaczy: *Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?* Słyszając to, niektórzy ze stojących tam mówili: «On Eliasza woła». Zaraz też jeden z nich pobiegł i wziąwszy gąbkę, nappełnił ją octem, włożył na trzcinę i dawał Mu pić. Lecz inni mówili: «Poczekaj! Zobaczmy, czy przyjdzie Eliaz, aby Go wybawić». A Jezus raz jeszcze zawołał donośnym głosem i wyzionął ducha. (Mt 27, 45–50)

W tym dniu nigdzie nie odprawia się Mszy świętej, a jedynie nabożeństwo – Liturgię na cześć Męki Pańskiej.

Składa się ono z następujących części:

1. Liturgia słowa, w czasie której czytany jest opis męki i śmierci Pana Jezusa
2. Adoracja Krzyża, podczas której wierni podchodzą do krzyża i całują go, aby podziękować w ten sposób za zbawienie.
3. Komunia święta
4. Przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Bożego Grobu i wystawienie do adoracji.

Wielki Piątek jest dniem smutku i żałoby. Jest dniem postu ścisłego.

58. Triduum Paschalne

WIELKA SOBOTA

Jest to kolejny dzień ciszy i żałoby. Wierni czuwają przy grobie Pana Jezusa, rozmyślając o Jego męce i śmierci. W tym dniu w kościołach odbywa się poświęcenie pokarmów wielkanocnych.

WIELKANOC

W sobotni wieczór lub sobotnio-niedzielną noc przeżywamy najważniejszą liturgię w ciągu całego roku – Wigilię Paschalną. Podczas niej przeżywamy Zmartwychwstanie – zwycięstwo Jezusa nad śmiercią. Liturgia paschalna rozpoczyna czas Wielkanocy i składa się z następujących części: 1. Liturgia światła, 2. Liturgia słowa Bożego, 3. Liturgia chrzcielna, 4. Liturgia Eucharystyczna.

W czasie liturgii światła poświęca się paschał. Jest to świeca wielkanocna symbolizująca Chrystusa Zmartwychwstałego. Litery A (alfa) i Ω (omega) to pierwsza i ostatnia litera alfabetu greckiego, które wskazują, że Jezus jest początkiem i końcem wszystkiego. Pięć czerwonych symbolicznych gwoździ paschału oznacza pięć ran Jezusa na krzyżu. Wypisany na świecy rok przypomina, że Chrystus zbawia wszystkich ludzi w każdym czasie.

W czasie liturgii słowa, po czytaniach ze Starego Testamentu, rozbrzmiewa przy dźwięku dzwonów *Chwała na wysokości Bogu*. Przed Ewangelią zaś po raz pierwszy od czterdziestu dni śpiewamy uroczyste *Alleluja*, które wyraża radość zmartwychwstania.

W czasie liturgii chrzcielnej poświęcona zostaje woda, która przechowywana w chrzcielnicy służy do udzielania sakramentu chrztu świętego. Wszyscy wierni odnawiają przyrzeczenia chrzcielne.

Na zakończenie Wigilii Paschalnej odbywa się procesja rezurekcyjna z Najświętszym Sakramentem. Na czele procesji niesiona jest figura zmartwychwstałego Pana Jezusa i krzyż procesyjny przyozdobiony czerwoną stułą.

59. Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego

Trzeciego dnia po śmierci Pan Jezus zmartwychwstał. Wstał z grobu – jak wcześniej zapowiedział. To wydarzenie jest największym cudem Pana Jezusa. Opisują je cztery ewangelisci. Po swoim zmartwychwstaniu ukazywał się wielu ludziom. Chciał umocnić ich wiarę i potwierdzić, że naprawdę zmartwychwstał. Pierwsze ujrzały Go niewiasty, które przyszły namaścić ciało Pana Jezusa. Działo się to w niedzielny poranek – pierwszego dnia tygodnia.

Anioł zaś przemówił do niewiast: «Wy się nie bójcie! Gdyż wiem, że szukacie Jezusa Ukrzyżowanego. Nie

ma Go tu, bo zmartwychwstał, jak powiedział. Chodźcie, zobaczcie miejsce, gdzie leżał. A idźcie szybko i powiedzcie Jego uczniom: Powstał z martwych i oto udaje się przed wami do Galilei. Tam Go ujrzycie. Oto, co wam powiedziałem». Pośpiesznie więc oddaliły się od grobu, z bojaźnią i wielką radością, i biegły oznajmić to Jego uczniom. A oto Jezus stanął przed nimi i rzekł: «Witajcie!» One podeszły do Niego, objęły Go za nogi i oddały Mu pokłon. A Jezus rzekł do nich: «Nie bójcie się! Idźcie i oznajmijcie moim braciom: niech idą do Galilei, tam Mnie zobaczą». (Mt 28, 5–10)

Jezus przez zmartwychwstanie pokonał śmierć. Chrześcijanie wierzą, że mają udział w Jego zmartwychwstaniu, ponieważ tak zapowiedział sam Zbawiciel.

Rzekł do niej Jezus: «Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie. Każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki. Wierzysz w to? (J 11, 25–26)

59. Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego

Kamień namaszczenia ciała Pana Jezusa w Bazylice Grobu Pańskiego w Jerozolimie

Fot. A. Chrzęstek

Wielkanoc jest największym świętem chrześcijańskim, a każda niedziela pamiątką zmartwychwstania Pana Jezusa – Dniem Pańskim.

Powinniśmy uczestniczyć w niedzielnej Mszy św., ponieważ wtedy spotykamy się ze zmartwychwstałym Jezusem, który daje nam łaskę potrzebną do tego, aby być dobrym człowiekiem. Poprzez udział we Mszy św. dziękujemy Bogu za to, że nas stworzył i zbawił.

Przed Komunią św. kapłan łamie konsekrowaną Hostię (Ciało Pana Jezusa pod postacią chleba) i małą jej część umieszcza w kielichu z Krwią Pańską. W tym momencie, po cichu wypowiada słowa: **„Ciało i Krew naszego Pana Jezusa Chrystusa, które łączymy i będziemy przyjmować, niech nam pomogą osiągnąć życie wieczne”**.

59. Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego

Złączenie obu postaci oznacza żyjącego Chrystusa zmartwychwstałego, który w Komunii św. pragnie być naszym pokarmem, abyśmy mieli udział w Jego życiu wiecznym.

W niedzielę zmartwychwstania najważniejszy jest nasz udział we Mszy św. Świętujemy jednak tę uroczystość również w domu. Gromadzimy się przy stole, aby wspólnie spożyć posiłek (wieczernię paschalną lub śniadanie wielkanocne).

Spożywamy tradycyjne potrawy. Na stole stoi baranek i świeca. Wszyscy domownicy składają sobie życzenia, dzieląc się przy tym jajkiem – symbolem nowego życia, pochodzącym ze świętecznego koszyka. Jest to dla rodziny znak pojednania, miłości i życzliwości.

W poniedziałek wielkanocny w niektórych rejonach Opolszczyzny wyruszają na pola konne procesje. Prowadzą je mężczyźni wiozący krzyż i figurę Zmartwychwstałego Chrystusa. W czasie procesji śpiewają pieśni i modlą się, prosząc o Boże błogosławieństwo dla rolników. Jest to bardzo stara i zanikająca tradycja.

Wielkanoc jest świętem ruchomym. Przypada w niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca, czyli po 21 marca (tzw. Paschalna pełnia Księżyca). Oznacza to, że Wielkanoc możemy obchodzić pomiędzy 22 marca a 25 kwietnia.

■ Co zmartwychwstanie Jezusa oznacza dla nas?

Zmartwychwstanie Jezusa jest podstawą naszej wiary. Wierzmy słowom Jezusa, że i my zmartwychwstaniemy.

Jezus zmartwychwstał i ...

ŻYJE!

